

Z prologu ministra obrany ČR

Jsme přesvědčeni o hodnotě poznání, o významu myšlení, o nezastupitelnosti vědy při hledání, formování koncepcí a řešení úkolů doby. Poznaný pokrok dokumentuje expanzi vědy, současně však přináší expanzi nových problémů. Zdroje možností jejich poznání a nalezení konceptů řešení však nejsou neomezené. Věda, která dala pomocnou ruku politice pokroku, má právo chtít od pokrokové politiky podporu v globálním rozhodování. V tomto smyslu vítám i toto sympozium a vidím jeho filozofický smysl.

Obrana všech ekonomicky vyspělých států je založena na využití vyspělých technologií pro minimalizaci nároků obrany na lidské a materiální zdroje. Nejvyspělejší státy si kladou za cíl udržovat se v čele fronty světové vědy. Vytvářením průmyslových technologií usilují o dosažení technologické převahy a o vyloučení možnosti technologického překvapení.

Základem vědní a technické politiky Ministerstva obrany České republiky je podporovat spolupráci armádních výzkumných a vzdělávacích institucí a výzkumných institucí vládních a soukromých průmyslových organizací. Základním nástrojem realizace vědní a technické politiky Ministerstva obrany ČR je systém plánování, programování a rozpočtování, zajišťující materializaci znalostí i v inovačních procesech a vytváření technologií pro společný pokrok a rozvoj vojenství.

Infrastruktura systému vědy a technologií pro obranu se od vzniku České republiky formuje zejména pro potřebu využívat moderní technologie pro zvýšení bojové síly a bojové efektivity vojsk. Vycházíme z toho, že současná bezpečnostní situace vyžaduje, aby ministerstvo obrany mělo k dispozici technologickou základnu nezbytnou pro vytváření, přebírání, osvojování a využívání vojenských schopností státu umožňující předcházet krizím.

Armáda není výrobcem, ale uživatelem zbraňových systémů a vojenské techniky. Proto základním posláním systému vědy a technologií ministerstva obrany je zajišťovat odborné znalosti umožňující ozbrojeným silám být zdatnými a schopnými kupujícími a uživateli nových, dokonalejších systémů a prostředků jejich zabezpečení.

Základními produkty a výstupy systému vědy a technologií ministerstva obrany jsou vytváření nových znalostí, vytváření nástrojů umožňujících využití nabízejících se příležitostí, vypracování koncepcí, navrhování a definování nových vojenských systémů, transfer vyspělých technologií do průmyslu a provozu u vojsk, ovlivňování akvizičního procesu, přímá podpora systémů zavedených do výzbroje, vypracovávání technické dokumentace pro řešení zjištěných problémů, poradenství pro nákup hotových výrobků a podpora rozhodovacích procesů.

Plánování spolupráce v oblasti vědy a techniky bere v úvahu skutečnost změny akviziční strategie, která odpovídá tlakům rozpočtu na obranu. V důsledku selektivního úsilí při využívání pokroku v oblasti vojenských technologií se v rezortu ministerstva obrany snižuje počet

zahajovaných výzkumných, vývojových, zejména pak výrobních programů a tudíž i příležitostí pro společný výzkum a vývoj. Proto organizace a řízení výzkumu, vývoje a vojenské akvizice je klíčovým aspektem civilní kontroly vojenského plánování.

Získávání hmotných a nehmotných statků je oblastí, která je podporována veřejnou soutěží, neustálou analýzou a hodnocením priorit.

Česká republika chce prohloubit dialog se státy vyspělých demokracií k povzbuzení úplného a efektivního přechodu plánování a řízení obranného výzkumu, obranných technologií a vojenské akvizice pod demokratickou kontrolou. Mnohostranný přístup ke spolupráci na problémech týkajících se řízení programů obrany je pro ministerstvo obrany velice prospěšný.

Myslím si, že prospěch lze mít zejména z informací o prioritách státních vědeckotechnických politik, prioritách vědních politik ministerstev obrany, o národních a vojenských integrovaných systémech výzkumu, vývoje a akvizice, o akvizičních politikách a strategiích a o legislativní i právní struktuře v uvedených oblastech.

Máme velký zájem sdílet informace a zkušenosti, kterými disponují vyspělé státy v oblasti plánování a řízení programů výzkumu a vývoje pro obranu.

Otázku organizování aktivní a účelné mezinárodní spolupráce v oblasti obranného výzkumu chceme učinit jednou z priorit Ministerstva obrany ČR. Pro Armádu České republiky, která usiluje o integraci s demokratickými státy a o začlenění do jejich struktur včetně NATO, to znamená usilovnější rozvíjet spolupráci, za kterou považujeme následující body:

1. Účast vědecké komunity ministerstva obrany ve výzkumných programech NATO, které zdůrazňují priority v oblastech zájmu NATO a partnerských zemí, které jsou účastníky programu Partnerství pro mír.

2. Účast vědecké komunity ministerstva obrany v mezinárodních programech vědeckotechnické spolupráce a společných programech výzkumu a aktivit výboru pro vědu NATO a partnerských zemí v aktuálních souvislostech programu Partnerství pro mír.

3. Konzultaci metod a prostředků, které umožní využívat výsledky programů výzkumu a komunikaci mezi vědeckou komunitou institucí NATO a partnerských zemí.

4. Účast vědecké komunity ministerstva obrany v aktivitách Institutu pro pokročilá studia, seminářích pokročilého výzkumu, programech vědeckých nadací a stipendií, programech podpory výzkumu a vědeckých a stabilizačních programech.

5. Účast vědecké komunity ministerstva obrany na grantech NATO zaměřených na programy spolupráce ve výzkumných projektech a při vytváření vazeb mezi laboratorními a výzkumnými pracovišti NATO a partnerskými zeměmi.

Stimuly spočívající v příležitosti styku vědců rezortu Ministerstva obrany ČR s předními vědci vyspělých států jsou přinejmenším stejně významné jako finanční podpora programů výzkumu. Proto je MO a AČR připravena podílet se na hlubší mezinárodní vědecké spolupráci.